

Sínia del camp del Mateuet

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Prop de la carretera Guardiola-Pobla de Lillet
Emplaçament A les afores del poble, aprop de la carretera de Guardiola a la Pobla de Lillet, passada l'estació.

Coordenades:

Latitud: 42.24205
Longitud: 1.96793
UTM Est (X): 414851
UTM Nord (Y): 4677167

Classificació

Número de fitxa 08166 - 151
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Part de l'estructura està feta malbé.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de La Pobla de Lillet, Plç. Ajuntament, núm.1. 08696-La Pobla de Lillet
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dg., 27/12/2009 - 01:00

Descripció

La sínia està situada en uns camps de conreu a peu de la carretera de Guardiola a la Pobla de Lillet, poc abans d'arribar al poble, en concret a l'alçada de la font del Roser, però a l'altre costat del vial. Està construïda adossada a un marge i està conformada per dues estructures adossades, el pou i la bassa. El pou és de planta circular, tant interior com exterior; el diàmetre exterior és considerable, ja que tot l'espai que hi ha entre la part interior i l'exterior conforma un massissat sobre el qual es situava l'animal que feia funcionar la sínia. S'accedeix a l'interior a través d'una obertura situada a la part baixa, o sigui des del camp inferior. A través de la feixa superior arribem a la part alta de l'estructura, on tal com s'ha dit es situava l'animal; aquí sobresurt l'estructura del pou (ja amb un diàmetre exterior molt menor), i és en aquest espai on hi havia la infraestructura que suportava la nòria i la que permetia el moviment de l'animal i la transmissió de la força, actualment no en queda res. Adossat al pou pel costat est hi ha la bassa o viver, una estructura de planta rectangular que permetia acumular l'aigua extreta, per tal de poder regar els camps del voltant. Al marge on s'adossa l'estructura, al costat oest, hi ha una escala feta de pedres allargades que sobresurten del mur i que permetien un accés més ràpid entre la part inferior i la superior.

Història

La sínia és un complex hidràulic en aquest cas destinat a l'extracció d'aigua per a ús de rec. Generalment estan formades pels mateixos elements, aquesta consta del pou, l'estructura de la sínia (no en queda res) i la bassa, i acostumaven a comptar amb un sistema de canalització de rec, que en aquest exemple tampoc no en queda res. El pou comptava amb una maquinària per pujar l'aigua a la superfície, composta bàsicament per dues rodes, una horitzontal moguda per un animal, i una altra vertical que pujava l'aigua. Per les informacions recollides, en aquest cas, almenys en els darrers temps, la roda vertical era una cadena de ferro en la qual hi havia uns recipients de fusta, els catúfols, que s'omplien d'aigua i s'abocaven en un canal que la vessava a l'interior de la bassa on s'acumulava. Sembla que la força motriu era un ruc, el qual donava voltes sobre la plataforma al centre de la qual hi ha el pou amb tota la infraestructura de la sínia. A manera sintètica l'animal estava lligat a un eix que feia girar la roda horitzontal, la qual a través d'un engranatge transmetia la força a la roda vertical que pujava l'aigua dins els catúfols. El sistema permetia que els recipients aboquessin l'aigua en un canal de recollida, el qual l'abocava a la bassa. La tipologia de terreny amb poc desnivell degué afavorir un sistema de regadiu en canalitzacions utilitzant la gravetat. La tipologia constructiva sembla correspondre a una estructura de segle XIX o principis del XX. El lloc és anomenat el camp del Mateuet, perquè aquest n'era el propietari, qui feia funcionar la sínia i en treballava els camps. El Mateuet, o Mateu Casanova, era el pare de Joan Casanova, qui va ser alcalde de la Pobla de Lillet en diverses legislatures.

